

Република Србија
Министарство финансија

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И
СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ
ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

број 2
фебруар 2014.
година LIV
ISSN 0354 - 3242

БИЛТЕН
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 2
фебруар 2014.
година LIV
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
Лазар Крстић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вељко Јовановић, Ирина Стевановић Гавровић,
Весна Хрељац Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вељко Јовановић
посебни саветник министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стипична мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

<p>Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs</p>

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2014 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Порески третман првог преноса права располагања на економски дељивој целини у оквиру грађевинског објекта чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, који изврши обвезник ПДВ – инвеститор лицу које није обвезник ПДВ 9

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета регулатора притиска медицинског гаса 17
  2. Порески третман промета услуге посредовања код промета добара која се из иностранства испоручују на територију Републике Србије 18
  3. Ко има обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ за промет добара и услуга из области грађевинарства који се врши у оквиру доградње, односно надзиђивања објекта, а који обвезник ПДВ врши основној школи? 19
  4. Да ли постоји законски основ да се на промет објекта – породичне стамбене зграде који врши обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ, у циљу његовог рушења ради изградње новог објекта, обрачуна и плати ПДВ? 21
  5. Када се сматра извршеним промет природног гаса? 27
-

-
6. Порески третман преноса дела имовине када обвезник ПДВ врши пренос дела имовине која му служи за обављање делатности монтаже и одржавања лифтова, покретних степеница, трака и платформи, при чему наставља са извршавањем појединих послова у оквиру обављања предметне делатности 28
  7. Порески третман промета добара који обвезник ПДВ врши кориснику слободне зоне 32
  8. Порески третман увоза опреме за обављање делатности, као и право на повраћај разлике када је износ претходног пореза у пореском периоду већи од износа пореске обавезе. . . 34

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Да ли је постојала обавеза плаћања пореза по одбитку на капитални добитак у случају преноса удела у резидентном правном лицу на основу уговора закљученог 11. марта 2010. године и анекса уговора закљученог 12. марта 2010. године између два нерезидентна правна лица, при чему је Агенција за привредне регистре евидентирала промену власника удела 24. марта 2010. године? 39
  2. Да ли обвезник – привредно друштво може да оствари право на порески кредит по основу улагања у основна средства у случају када је стекло непокретности (које су биле у употреби) путем јавног надметања одржаног дана 26.4.2013. године и у потпуности их исплатило? 41
  3. Обавеза правних лица у чијем капиталу, односно у чијим органима управљања Република Србија има учешће од најмање 25% да исказују трансферне цене сагласно одредбама Закона о порезу на добит правних лица. 43
  4. Обавеза правних лица чији је оснивач град Београд да исказују трансферне цене сагласно одредбама Закона о порезу на добит правних лица 45
-

-
5. Да ли је Фонд за развој Републике Србије обвезник пореза на добит правних лица? 48
6. Повезаност обвезника пореза на добит правних лица са Републиком Србијом, аутономном покрајином или јединицом локалне самоуправе, као правним лицима, као и непосредно/посредно учешће у капиталу, односно органима управљања обвезника пореза на добит правних лица 48

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. а) Опорезивања земљишта површине преко 10 ари 53
б) Да ли су заједнички делови зграде и уређаји у згради предмет опорезивања порезом на имовину? 53
2. Утврђивање основице пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге у случају када јединица локалне самоуправе није до 30. новембра текуће године објавила акте за чије доношење и објављивање у том року је овлашћена и дужна 56
3. Да ли је настала пореска обавеза по основу пореза на имовину за породичну кућу која није завршена? 60
4. Да ли може да се оствари право на пореско ослобођење на пренос права својине на стану купцу првог стана за чланове породичног домаћинства који на дан овере уговора о купопродаји првог стана немају исто пребивалиште са купцем првог стана? 61

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман примања из члана 96. Закона о здравственом осигурању, у висини од 35% од основа за накнаду зараде из средстава буџета Републике који остварује осигураница (трудница) у случају привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће 65
-

-
2. Моменат настанка обавезе плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање у случају исплате накнаде материјалне штете на име мање исплаћене зараде, на основу судске пресуде 67
  3. Порески третман прихода физичког лица – носиоца регистрованог пољопривредног газдинства по основу предаје семена, са становишта опорезивања порезом на доходак грађана 70
  4. Порески третман примања по основу премија, субвенција, регреса и других средстава која добијају физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава у сврху подстицања развоја пољопривреде 72

**ПОРЕСКИ ПОСТУПАК
И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА**

1. Да ли је обвезник дужан да подноси измењене пореске пријаве за порез на добит правних лица у случају промене рачуноводствене политике вредновања инвестиционих некретнина? 75

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Да ли има законског основа за ослобођење од плаћања републичке административне таксе ученицима Школе за бродарство, бродоградњу и хидроградњу приликом издавања бродарске књижице при обавезном укрцавању ученика на бродове унутрашње пловидбе, а у вези са наставним планом рада школе (Годишњи план рада школе за 2013/2014. годину)? 77
-

ЦАРИНЕ

1. Документ који се користи приликом отпреме робе на АПКиМ 79
2. Примена члана 218. став 1. тачка 1. Царинског закона 81
3. Поступање са робом која се налази у поступку царинског складиштења, а чији власници су брисани из регистра АПР 83
4. Захтев за пренос права коришћења машина за шивење и опреме, који се налазе у поступку са економским дејством, са једног привредног друштва на друго привредно друштво 88

УМАЊЕЊЕ НЕТО ПРИХОДА ЛИЦА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

1. Да ли се зарада и друго примање запосленог, односно радно ангажованог лица у Лекарској комори Србије умањују у складу са Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору? 91
  2. Да ли су запослена, односно ангажована лица у ЈП „Завод за уџбенике“ изузета од примене Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору? 93
  3. а) Од када почиње примена Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору, односно на који месец (период) исплате прихода се Закон односи? 95
б) Да ли је приход који запослени остварује у складу са чланом 118. тач. 1)–4), чланом 119. и чланом 120. тачка 1) Закону о раду предмет умањивања сагласно Закону? 95
-

-
- в) Како се врши умањење нето прихода у случају када запослени истовремено остварује зараду и друго примање? 95
4. Да ли се умањује приход који Министарство здравља исплаћује физичком лицу ангажованом на пројекту, на основу уговора о делу за пружање консултантских услуга, у случају када је финансирање тог уговора обезбеђено из средстава кредита Светске банке? 99

Ф И Н А Н С И Ј С К И С И С Т Е М

РАЧУНОВОДСТВО

1. Да ли при изради годишњих финансијских извештаја Народне банке Србије за 2013. годину треба применити нове/ревидиране Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) чији превод и датум почетка примене још нису објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“? 101
2. Поверавање вођења пословних књига у смислу члана 15. Закона о рачуноводству. 104

П О Д С Е Т Н И К

- Финансијски прописи донети у фебруару 2014. године 107
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман првог преноса права располагања на економски дељивој целини у оквиру грађевинског објекта чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, који изврши обвезник ПДВ – инвеститор лицу које није обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00169/2014-04 од 10.2.2014. год.)

1. Са стјановишија Закона о порезу на додајћу вредности

Када обвезник ПДВ – инвеститор лицу које није обвезник ПДВ изврши први пренос права располагања на економски дељивој целини у оквиру грађевинског објекта чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, дужан је да за извршени промет, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, обрачуна и плати ПДВ, с обзиром да се предметни објекат у том делу сматра новоизграђеним грађевинским објектом. У том случају, на укупан износ накнаде за тај промет примењује се проценат вредности објекта који се

опорезује ПДВ (разлика између 100% и процента учешћа вредности објекта на дан 31. децембра 2004. године у укупној вредности објекта у моменту првог преноса права располагања). На тако добијени износ, а с обзиром да се ради о преносу права располагања на економски дељивој целини у оквиру стамбеног објекта који се опорезује по посебној стопи ПДВ, примењује се прерачуната пореска стопа од 10% која износи 9,0909% (а ако је промет извршен закључно са 31. децембром 2013. године прерачуната пореска стопа ПДВ од 8% која је износила 7,4074%). Разлика између износа добијеног применом процента вредности објекта који се опорезује ПДВ на укупан износ накнаде за објекат остварен приликом првог преноса права располагања и износа ПДВ обрачунатог применом прерачунате пореске стопе ПДВ представља основицу за обрачунавање ПДВ за први пренос права располагања на економски дељивој целини (стану) у оквиру грађевинског објекта чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године. На пренос уз накнаду права својине на предметном објекту у делу који је изграђен до 31. децембра 2004. године плаћа се порез у складу са законом којим се уређују порези на имовину.

* * *

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и

пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 4. став 3. тачка 7) Закона о ПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и пренос права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 23. став 1. Закона о ПДВ прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 14) Закона о ПДВ, која се примењује од 1. јануара 2014. године, по посебној стопи ПДВ од 10% опорезује се пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

Сагласно одредби члана 23. став 2. тачка 14) Закона о ПДВ, која се примењивала закључно са 31. децембром 2013. године, пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима, опорезивао се по посебној стопи ПДВ од 8%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и власничких удела на објектима у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о утврђивању појединих добара и услуга из члана 25. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, у даљем тексту: Правилник), објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, сматрају се грађевине спојене са тлом, које представљају физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину, у свим степенима изграђености, које као такве могу бити предмет преноса права располагања, и то:

1) стамбени објекти (зграде које су у потпуности намењене становању, као и зграде које су делом намењене становању, а делом у друге сврхе, у делу који је намењен становању);

2) друге врсте објеката (пословне зграде, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација – кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру објеката сматрају се делови објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Одредбама члана 3. став 1. Правилника прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, сматрају објекти из члана 2. став 1. овог правилника чија је изградња, односно доградња започета:

1) до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен, односно дограђен од 1. јануара 2005. године;

2) од 1. јануара 2005. године.

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката сматрају се делови тих објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Према одредби члана 3. став 3. Правилника, у случају промета новоизграђеног грађевинског објекта, односно економски дељиве целине у оквиру тог објекта, када се само промет дела тог објекта опорезује ПДВ као први пренос права располагања, обвезник ПДВ утврђује проценат вредности објекта који се опорезује ПДВ (у даљем тексту: проценат вредности објекта).

Процент вредности објекта представља проценат који је једнак разлици од 100% и процента учешћа вредности објекта на дан 31. децембра 2004. године, односно на дан стицања незавршеног новоизграђеног грађевинског објекта у укупној вредности објекта у моменту преноса права располагања (члан 3. став 4. Правилника).

Према одредби члана 3. став 5. Правилника, основица за обрачунавање ПДВ за први пренос права располагања на делу објекта из става 3. овог члана утврђује се применом процента вредности објекта на укупан износ накнаде за промет тог објекта, уз одбитак ПДВ.

Према одредби члана 65. став 3. Закона о ПДВ, за грађевински објекат чија је изградња у току, а који се испоручује од 1. јануара 2005. године, утврђује се вредност на дан 31. децембра 2004. године и опорезује у складу са законом којим се уређују порези на имовину.

2. Са стијановишија Закона о порезима на имовину

Први пренос права својине на стану чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена након тог датума, који врши обвезник пореза на додату вредност од 1. јануара 2005. године, опорезује се порезом на пренос

апсолутних права у делу на који се не плаћа порез на додату вредност (тј. у делу његове вредности на дан 31. децембра 2004. године).

За део стана који је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права пореску основицу чини уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности. Ако надлежни порески орган у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве поднете са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореза, односно од дана када сазна за пренос, не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена.

Порез на пренос апсолутних права утврђује се решењем пореског органа које, између осталог, садржи и износ пореске обавезе.

* * *

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: ЗПИ), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. ЗПИ на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а тачка 1) ЗПИ).

Према одредби члана 27. став 1. ЗПИ, основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у

тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности.

Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу са одредбом члана 36. став 1. ЗПИ, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности (члан 27. став 2. ЗПИ).

Ако порески орган у року из става 2. овог члана не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена (члан 27. став 3. ЗПИ).

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета регулатора притиска медицинског гаса

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-267/2013-04 од 26.2.2014. год.)

На промет регулатора притиска медицинског гаса ПДВ се обрачунава по општој стопи ПДВ од 20% и плаћа у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон), с обзиром да за промет овог добра није прописано опорезивање по посебној стопи ПДВ од 10%.

***

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Сагласно одредби става 2. тачка 4) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 10% опорезује се промет и увоз ортотичких и протетичких средстава, као и

медицинских средстава – производа који се хируршки уграђују у организам.

Одредбама члана 4. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04–исправка, 140/04, 65/05, 63/07, 29/11, 95/12 и 113/13) прописано је која се добра, у смислу члана 23. став 2. тачка 4) Закона, сматрају медицинским средствима – производима који се хируршки уграђују у организам.

2. Порески третман промета услуге посредовања код промета добара која се из иностранства испоручују на територију Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00263/2012-04 од 25.2.2014. год.)

Промет услуге посредовања код промета добара која се из иностранства испоручују на територију Републике Србије није предмет опорезивања ПДВ, с обзиром да место промета добара за који је пружена услуга посредовања није на територији Републике Србије.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет

добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет обавља преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Место промета услуга посредовања, осим услуга посредовања из става 3. тачка 4) подтачка (11) овог члана, одређује се према месту промета добара и услуга који је предмет посредовања (члан 12. став 4. Закона).

Место промета добара, у складу са одредбом члана 11. став 1. тачка 1) Закона, је место у којем се добро налази у тренутку слања или превоза до примаоца или, по његовом налогу, до трећег лица, ако добро шаље или превози испоручилац, прималац или треће лице, по његовом налогу.

3. Ко има обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ за промет добара и услуга из области грађевинарства који се врши у оквиру доградње, односно надзиђивања објекта, а који обвезник ПДВ врши основној школи?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00501/2013-04 од 25.2.2014. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који се врши у оквиру доградње, односно надзиђивања објекта, а који обвезник ПДВ – извођач радова врши инвеститору – обвезнику ПДВ, односно инвеститору – лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон), при чему се одређивање да ли

је испоручилац добара и услуга извођач радова, односно да ли је прималац добара и услуга инвеститор врши на основу закона којим се уређују планирање и изградња, порески дужник је прималац добара и услуга – инвеститор. Међутим, за промет добара и услуга из области грађевинарства који се врши у оквиру доградње, односно надзиђивања објекта, а који обвезник ПДВ врши основној школи, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – извођач радова, с обзиром на то да предметна основна школа, према наводима из захтева, није обвезник ПДВ, као и да се основне школе не сматрају лицима из члана 9. став 1. Закона.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије

или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према одредби члана 10. став 2. тачка 3) Закона, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник је прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

4. Да ли постоји законски основ да се на промет објекта – породичне стамбене зграде који врши обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ, у циљу његовог рушења ради изградње новог објекта, обрачуна и плати ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-151/2013-04 од 21.2.2014. год.)

Промет објеката и економски дељивих целина у оквиру објеката ослобођен је ПДВ без права на одбитак претходног пореза, осим ако се ради о првом преносу права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта, односно о промету објекта за чији промет се ПДВ обрачунава из разлога што је, уз испуњење прописаних услова, уговором на

основу којег се врши пренос права располагања на том објекту, предвиђено да се на тај промет обрачунава ПДВ.

У случају када се врши промет објекта који се не сматра првим преносом права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту, тај промет опорезив је ПДВ ако су истовремено испуњени следећи услови:

- да се промет врши између обвезника ПДВ;
- да је уговором на основу којег се врши пренос права располагања предвиђено да се предметни промет опорезује ПДВ;
- да обвезник ПДВ – стицалац објекта има право да обрачунати ПДВ одбије као претходни порез у потпуности (ако ће предметни објекат користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији).

У наведеном случају, обавезу обрачунавања ПДВ за промет предметног објекта има обвезник ПДВ – стицалац објекта, као порески дужник.

Међутим, ако обвезник ПДВ – стицалац објекта нема право да ПДВ обрачунат за промет објекта у потпуности одбије као претходни порез, за предметни промет не обрачунава се ПДВ (без обзира на то шта је предвиђено уговором на основу којег се врши промет), већ се предметни промет опорезује у складу са законом којим се уређују порези на имовину. С тим у вези, када обвезник ПДВ врши промет објекта (у конкретном случају, породичне стамбене зграде)

другом обвезнику ПДВ у циљу његовог рушења ради изградње новог објекта (у моменту промета познато је да објекат који се стиче неће бити коришћен за промет са правом на одбитак претходног пореза), не постоји законски основ да се на тај промет обрачуна и плати ПДВ.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 4. став 3. тачка 7) Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и пренос права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 2) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара, обвезник ПДВ, за промет грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката,

укључујући и власничке уделе на тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са овим законом.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и власничких удела на објектима у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;

2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;

3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом, или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право (члан 28. став 6. Закона).

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о утврђивању појединих добара и услуга из члана 25. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, у даљем тексту: Правилник), објектима, у смислу члана 25. став

2. тачка 3) Закона, сматрају се грађевине спојене са тлом, које представљају физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину, у свим степенима изграђености, које као такве могу бити предмет преноса права располагања, и то:

1) стамбени објекти (зграде које су у потпуности намењене становању, као и зграде које су делом намењене становању, а делом у друге сврхе, у делу који је намењен становању);

2) друге врсте објеката (пословне зграде, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација – кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру објеката сматрају се делови објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Одредбама члана 3. став 1. Правилника прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају објекти из члана 2. став 1. овог правилника чија је изградња, односно доградња започета:

1) до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен, односно дограђен од 1. јануара 2005. године;

2) од 1. јануара 2005. године.

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених

грађевинских објеката сматрају се делови тих објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

5. Када се сматра извршеним промет природног гаса?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-40/2014-04 од 10.2.2014. год.)

Промет природног гаса који је извршен закључно са 31. децембром 2013. године опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%, док се промет који је извршен од 1. јануара 2014. године опорезује по посебној стопи ПДВ од 10%. Промет природног гаса сматра се извршеним даном читавања стања примљеног гаса у циљу обрачуна потрошње. Према томе, ако је обвезник ПДВ – испоручилац природног гаса, у циљу обрачуна потрошње, читао стање примљеног гаса код потрошача у децембру 2013. године, промет природног гаса опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%, а ако је стање читао у јануару 2014. године, промет природног гаса опорезује се по посебној стопи ПДВ од 10%.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредбама члана 4. ст. 1. и 2. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено, при чему се добрима сматрају и вода, електрична енергија, гас и топлотна енергија.

Сагласно одредби члана 14. став 1. тачка 4) Закона, промет добара настаје даном читавања стања примљене воде, електричне енергије, гаса и топлотне енергије које врши испоручилац, у циљу обрачуна потрошње.

Према одредбама члана 16. тач. 1) и 2) Закона, пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга.

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20% (члан 23. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 23. став 2. тачка 13) Закона, која се примењивала закључно са 31. децембром 2013. године, промет природног гаса опорезивао се по посебној стопи ПДВ од 8%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 13) Закона, која се примењује од 1. јануара 2014. године, промет природног гаса опорезује се по посебној стопи ПДВ од 10%.

6. Порески третман преноса дела имовине када обвезник ПДВ врши пренос дела имовине која му служи за обављање делатности монтаже и одржавања лифтова, покретних степеница, трака и платформи, при чему наставља са

извршавањем појединих послова у оквиру обављања предметне делатности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00219/2013-04 од 31.1.2014. год.)

Када обвезник ПДВ врши пренос дела имовине уз накнаду (продајом), сматра се да промет добара и услуга није извршен ако предметни део имовине представља пословну целину чијим преносом се стицаоцу омогућава самостално обављање делатности, а преносиоцу је, у моменту преноса, онемогућено да обавља ту делатност, уз испуњење осталих прописаних услова: да је стицалац предметног дела имовине обвезник ПДВ, односно да тим преносом постаје обвезник ПДВ и да стицалац имовине наставља да обавља исту делатност коју је обављао преносилац. Међутим, ако неки од наведених услова није испуњен, испорука сваког добра у имовини која се преноси, односно свака услуга која се пружа преносом имовине сматра се посебним прометом, што значи да се за промет сваког добра и сваке услуге посебно утврђује порески третман (да ли је предмет опорезивања ПДВ, да ли је опорезив или је ослобођен ПДВ, ко се сматра пореским дужником за предметни промет, настанак пореске обавезе, основица за обрачунавање ПДВ, стопа ПДВ која се примењује и др.).

С тим у вези, када обвезник ПДВ врши пренос дела имовине која му служи за обављање делатности монтаже и одржавања лифтова, покретних степеница, трака и платформи (уговори о пружању услуга, започети послови, опрема и материјал за обављање предметне делатности), при чему наставља са извршавањем појединих послова у оквиру обављања предметне делатности (послови у вези са извршавањем уговора закључених са јавним предузећима на

основу јавне набавке, послови у вези са одржавањем лифтова у стамбеним зградама, као и започети послови у вези са монтажом испоручених лифтова), ради се о преносу дела имовине који не представља пословну целину чијим преносом је преносиоцу, у моменту преноса, онемогућено да обавља ту делатност, што значи да се у конкретном случају не може сматрати да промет добара и услуга није извршен (сматра се да обвезник ПДВ – преносилац дела имовине у моменту преноса наставља да обавља предметну делатност).

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, испорука сваког добра у имовини која се преноси сматра се посебним прометом (члан 4. став 8. Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Код преноса целокупне имовине, са или без накнаде, или као улог, свака услуга која се пружа преносом имовине сматра се посебним прометом (члан 5. став 7. Закона).

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се сматра да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Делом имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине (члан 6. став 2. Закона).

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца (члан 6. став 3. Закона).

Сагласно одредбама члана 3. став 1. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен („Сл. гласник РС“, бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник), пренос дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен је пренос дела имовине као пословне целине којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца тог дела имовине код:

- 1) статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;
- 2) продаје, улагања, односно бестеретног давања;
- 3) наслеђивања.

Пословном целином, у смислу става 1. овог члана, сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца, а чијим је преносом у моменту преноса онемогућено преносиоцу да обавља ту делатност (став 2. истог члана Правилника).

Према одредби члана 4. Правилника, код преноса целокупне имовине из члана 2. став 1. тачка 3), односно дела имовине из члана 3. став 1. тачка 2) овог правилника продајом, улагањем односно бестеретним давањем, сматра се да промет добара и услуга није извршен независно од тога да ли се имовина или њен део преноси у редовном промету или у поступку ликвидације, односно стечаја пореског обвезника.

7. Порески третман промета добара који обвезник ПДВ врши кориснику слободне зоне

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-126/2013-04 од 24.1.2014. год.)

На промет добара који обвезник ПДВ врши кориснику слободне зоне, за која би обвезник ПДВ – стицалац добара (корисник слободне зоне) имао право на одбитак претходног пореза када би та добра набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне, при чему се предметна добра уносе у слободну зону, не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ уз испуњење прописаних услова. Обвезник ПДВ који врши предметни промет и који је порески дужник за тај промет, може да оствари предметно пореско ослобођење ако поседује документ предузећа које управља слободном зоном (у даљем тексту: предузеће) којим се потврђује да између предузећа и корисника слободне зоне – примаоца добара постоји важећи уговор о коришћењу слободне зоне, рачун испоручиоца добара која се уносе у слободну зону, изјаву корисника зоне да се ради о добрима за која би обвезник – стицалац добара имао право на одбитак претходног пореза када би та добра набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне, као и оверену

копију декларације којом се доказује да су добра унета у слободну зону, у складу са царинским прописима. С тим у вези, Министарство финансија напомиње да се декларацијом, у смислу царинских прописа, а узимајући у обзир мишљење Министарства финансија – Сектора за царински систем и политику број: службено/2014-17 од 29.01.2014. године, сматра и рачун (фактура) као комерцијална исправа, уколико је прихваћен, тј. оверен од стране надлежног царинског органа.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту. Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 5) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на унос добара у слободну зону, превозне и друге услуге корисницима слободних зона које су непосредно повезане са тим уносом и промет добара и услуга у слободној зони, за које би обвезник – корисник слободне зоне имао право на одбитак претходног пореза када би та добра или услуге набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са

правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, у даљем тексту: Правилник) прописано је да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 5) Закона, за унос добара у слободну зону, обвезник који врши промет добара може да оствари ако поседује:

1) документ предузећа које управља слободном зоном (у даљем тексту: предузеће) којим се потврђује да између предузећа и корисника слободне зоне – примаоца добара постоји важећи уговор о коришћењу слободне зоне;

2) рачун испоручиоца добара која се уносе у слободну зону;

3) изјаву корисника зоне да се ради о добрима за која би обвезник – стицалац добара имао право на одбитак претходног пореза када би та добра набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне;

4) оверену копију декларације којом се доказује да су добра унета у слободну зону, у складу са царинским прописима.

8. Порески третман увоза опреме за обављање делатности, као и право на повраћај разлике када је износ претходног пореза у пореском периоду већи од износа пореске обавезе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-28/2014-04 од 23.1.2014. год.)

На увоз добара – опреме за обављање делатности ПДВ се обрачунава по општој стопи ПДВ од 20% и плаћа на прописани начин. Обвезник ПДВ има право да ПДВ, плаћен приликом увоза предметних добара, одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова – да поседује документ о извршеном увозу добара у којем је исказан

претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза, као и да предметну опрему користи или да ће је користити за обављање делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији.

Ако је износ претходног пореза у пореском периоду већи од износа пореске обавезе, обвезник ПДВ има право на повраћај разлике. Обвезник ПДВ који је у пореској пријави ПДВ исказао већи износ претходног пореза од износа пореске обавезе опредељује се за повраћај разлике заокруживањем опције „ДА“ на редном броју 11. пореске пријаве ПДВ (Образац ПППДВ). Ако се обвезник ПДВ, заокруживањем опције „ДА“ на редном броју 11. пореске пријаве ПДВ, определио за повраћај ПДВ, врши се повраћај ПДВ на рачун обвезника ПДВ најкасније у року од 45 дана (15 дана ако се обвезник ПДВ сматра претежним извозником), по истеку рока за предају пореске пријаве ПДВ. Ако се не изврши повраћај ПДВ у наведеном року, обвезник ПДВ може да поднесе захтев за повраћај ПДВ надлежном пореском органу у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Како се из захтева за мишљење не може закључити да ли ће увоз предметне опреме извршити обвезник ПДВ или лице које није обвезник ПДВ, Министарство финансија указује да лице које није обвезник ПДВ нема право на одбитак претходног пореза плаћеног при увозу опреме нити може остварити право на повраћај ПДВ.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20% (члан 23. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим

законом, односно документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право (члан 28. став 6. Закона).

Ако је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, обвезник има право на повраћај разлике (члан 52. став 1. Закона).

Према ставу 4. истог члана Закона, повраћај из ст. 1. и 3. овог члана врши се најкасније у року од 45 дана, односно у року од 15 дана за обвезнике који претежно врше промет добара у иностранство, по истеку рока за предају пореске пријаве, односно од дана подношења захтева из става 3. овог члана.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04, 65/05, 63/07, 107/12, 120/12 и 74/13, у даљем тексту: Правилник о поступку остваривања права на повраћај) прописано је да обвезник ПДВ који у пореској пријави ПДВ, прописаној Правилником о облику и садржини пријаве за евидентирање

обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 123/12, у даљем тексту: Правилник), искаже износ за повраћај ПДВ, опредељује се у вези повраћаја тог износа заокруживањем опције „НЕ“ или „ДА“ на редном броју 11. пореске пријаве ПДВ.

Ако се обвезник ПДВ (у даљем тексту: обвезник) определи за опцију „ДА“, у смислу члана 2. став 1. овог правилника, врши се повраћај ПДВ на рачун у банци који је обвезник навео у пријави за евидентирање обвезника пореза на додату вредност прописаној Правилником (члан 3. став 1. Правилника о поступку остваривања права на повраћај).

Сходно одредби члана 3а Правилника о поступку остваривања права на повраћај, ако се не изврши повраћај ПДВ у року прописаном одредбом члана 52. став 4. Закона, обвезник има право да поднесе захтев за повраћај ПДВ надлежном пореском органу у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација, а надлежни порески орган по овом захтеву поступа на начин прописан тим законом.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Да ли је постојала обавеза плаћања пореза по одбитку на капитални добитак у случају преноса удела у резидентном правном лицу на основу уговора закљученог 11. марта 2010. године и анекса уговора закљученог 12. марта 2010. године између два нерезидентна правна лица, при чему је Агенција за привредне регистре евидентирала промену власника удела 24. марта 2010. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00237/2014-04 од 27.2.2014. год.)

Сагласно начелу временског важења пореских прописа, пореска обавеза утврђује се на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка, осим ако је, у складу са Уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство (члан 5. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 108/13). Узимајући у обзир наведено начело, утврђивање постојања обавезе

обрачунавања и плаћања пореза по одбитку у случају преноса удела у резидентном правном лицу на основу уговора закљученог 11. марта 2010. године и анекса уговора закљученог 12. марта 2010. године између два нерезидентна правна лица, при чему је Агенција за привредне регистре евидентирала промену власника удела 24. марта 2010. године, врши се на основу Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01... и 84/04, у даљем тексту: Закон). Према одредбама овог закона, предмет опорезивања порезом по одбитку био је, између осталог, приход који оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу капиталних добитака, док приход који оствари нерезидентни обвезник од другог нерезидентног обвезника по истом основу није био предмет опорезивања порезом по одбитку. Према томе, имајући у виду да су даном закључења предметног уговора све користи и ризици од власништва над уделом пренете са преносиоца на стицаоца, мишљење Министарства финансија је да, у конкретном случају, није постојала обавеза плаћања пореза по одбитку на капитални добитак.

***

Одредбом члана 40. став 1. Закона било је прописано да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу непокретности и покретних

ствари, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Чланом 71. став 1. Закона било је прописано да порез по одбитку на приходе из члана 40. став 1. Закона за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, при чему се порез по одбитку обрачунава и плаћа по прописима који важе у моменту исплате прихода.

Министарство финансија напомиње да су се наведене одредбе Закона примењивале до ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 18/10), односно до 27. марта 2010. године.

2. Да ли обвезник – привредно друштво може да оствари право на порески кредит по основу улагања у основна средства у случају када је стекло непокретности (које су биле у употреби) путем јавног надметања одржаног дана 26.4.2013. године и у потпуности их исплатило?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00009/2014-04 од 25.2.2014. год.)

Обвезнику – привредном друштву које је стекло непокретности (које су биле у употреби) путем јавног

надметања одржаног дана 26.4.2013. године и у потпуности их исплатило, при чему су те непокретности у пословним књигама евидентиране као основна средства у власништву обвезника, признаје се право на порески кредит по основу улагања у основна средства, с обзиром на то да се изузимање од права на порески кредит односи на набавку опреме већ коришћене у Републици Србији, а не и на непокретности.

***

У складу са чланом 48. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 47/13, у даљем тексту: Закон), обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву на територији Републике за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља, као и по основу улагања у развој као нематеријалну имовину, признаје се право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 33% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, изузетно од става 1. овог члана, обвезнику који је према закону којим се уређује рачуноводство и ревизија разврстан у мало правно лице признаје се право на порески кредит у висини од 40% извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 70% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Одредбом члана 50 и став 1. Закона прописано је, између осталог, да се право на порески кредит из члана 48. овог закона не остварује за набавку опреме већ коришћене у Републици.

Министарство финансија напомиње да према одредби члана 3. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 108/13), порески обвезник који је до 31. децембра 2013. године остварио право на порески подстицај из члана 48. Закона и исказао податке у пореском билансу и пореској пријави за 2013. годину, може то право да користи до истека рока и на начин прописан тим законом.

3. Обавеза правних лица у чијем капиталу, односно у чијим органима управљања Република Србија има учешће од најмање 25% да исказују трансферне цене сагласно одредбама Закона о порезу на добит правних лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00056/2014-04 од 13.2.2014. год.)

Обвезник пореза на добит правних лица дужан је да трансферне цене (цене настале у вези са трансакцијама средствима или стварањем обавеза међу повезаним лицима) посебно искаже у свом пореском билансу. С тим у вези, а имајући у виду да, у складу са чланом 4. Закона о Влади („Сл. гласник РС“, бр. 55/05, 71/05–испр, 101/07, 65/08, 16/11,

68/12–одлука УС и 72/12, Влада заступа Републику Србију као правно лице и при томе, између осталог, врши права и обавезе које Република Србија има као оснивач јавних предузећа, установа и других организација, сви обвезници у чијем капиталу, односно у чијим органима управљања Република Србија као правно лице учествује са најмање 25% акција или удела, односно гласова, сматрају се повезаним лицима са Републиком Србијом, односно међусобно повезаним лицима.

***

У складу са чланом 59. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 108/13, у даљем тексту: Закон), трансферном ценом сматра се цена настала у вези са трансакцијама средствима или стварањем обавеза међу повезаним лицима.

Сагласно ставу 2. истог члана Закона, лицем повезаним са обвезником сматра се оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке.

У случају посредног или непосредног поседовања најмање 25% акција или удела сматра се да постоји могућност контроле над обвезником (став 3. члана 59. Закона).

Према одредби члана 59. став 4. Закона, могућност значајнијег утицаја на пословне одлуке постоји, поред случаја предвиђеног у ставу 3. овог члана, и када лице посредно или непосредно поседује најмање 25% гласова у обвезниковим органима управљања.

Лицем повезаним са обвезником сматра се и оно правно лице у коме, као и код обвезника, иста физичка или правна лица непосредно или посредно учествују у управљању, контроли или капиталу, на начин предвиђен у ст. 3. и 4. овог члана (став 5. члана 59. Закона).

У складу са чланом 60. став 1. Закона, обвезник је дужан да трансакције из члана 59. став 1. Закона посебно прикаже у свом пореском билансу.

Министарство финансија напомиње да су Правилником о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке“ примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Сл. гласник РС“, бр. 61/13 и 8/14) ближе уређени форма и садржина документације о трансферним ценама, избор и начин примене методе по принципу „ван дохвата руке“ код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима, као и начин утврђивања основице за обрачун амортизације сталног средства набављеног из трансакције са повезаним лицем.

4. Обавеза правних лица чији је оснивач град Београд да исказују трансферне цене сагласно одредбама Закона о порезу на добит правних лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-23/2014-04 од 11.2.2014. год.)

Обвезник пореза на добит правних лица дужан је да трансферне цене (цене настале у вези са трансакцијама

средствима или стварањем обавеза међу повезаним лицима) посебно искаже у свом пореском билансу. С тим у вези, с обзиром на то да је одредбом члана 176. став 2. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) прописано да аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе имају статус правних лица, сви обвезници у чијем капиталу, односно у чијим органима управљања аутономна покрајина/јединица локалне самоуправе, учествује са најмање 25% акција или удела, односно гласова, сматрају се повезаним лицима са аутономном покрајином/јединицом локалне самоуправе, односно међусобно повезаним лицима. Примера ради, ако град Београд учествује у капиталу, односно органима управљања обвезника пореза на добит правних лица А, тај обвезник сматра се лицем повезаним са градом Београдом, као и са свим обвезницима пореза на добит правних лица у чијем капиталу, односно органима управљања град Београд учествује са најмање 25%.

***

У складу са одредбом члана 59. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 47/13, у даљем тексту: Закон), трансферном ценом сматра се цена настала у вези са трансакцијама средствима или стварањем обавеза међу повезаним лицима.

Сагласно ставу 2. истог члана Закона, лицем повезаним са обвезником сматра се оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке.

У случају посредног или непосредног поседовања најмање 25% акција или удела сматра се да постоји могућност контроле над обвезником (став 3. члана 59. Закона).

Према одредби члана 59. став 4. Закона, могућност значајнијег утицаја на пословне одлуке постоји, поред случаја предвиђеног у ставу 3. овог члана, и када лице посредно или непосредно поседује најмање 25% гласова у обвезниковим органима управљања.

Лицем повезаним са обвезником сматра се и оно правно лице у коме, као и код обвезника, иста физичка или правна лица непосредно или посредно учествују у управљању, контроли или капиталу, на начин предвиђен у ст. 3. и 4. овог члана (став 5. члана 59. Закона).

У складу са чланом 60. став 1. Закона, обвезник је дужан да трансакције из члана 59. став 1. Закона посебно прикаже у свом пореском билансу.

Министарство финансија напомиње да су Правилником о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке“ примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Сл. гласник РС“, бр. 61/13 и 8/14) ближе уређени форма и садржина документације о трансферним ценама, избор и начин примене методе по принципу „ван дохвата руке“ код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима, као и начин утврђивања основе за обрачун амортизације сталног средства набављеног из трансакције са повезаним лицем.

5. Да ли је Фонд за развој Републике Србије обвезник пореза на добит правних лица?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-00205/2014-04 од 10.2.2014. год.)

Законом о Фонду за развој Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 119/12) уређује се положај, начин финансирања, послови, управљање, контрола рада, надзор и друга питања од значаја за рад Фонда за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд). Фонд има својство правног лица, а у складу са законом, може да се организује као акционарско друштво. Фонд је дужан да води пословне књиге и рачуноводствену евиденцију на начин прописан законом којим се уређује рачуноводство. Фонд обавља послове који се односе на одобравање кредита, издавање гаранција, куповину хартија од вредности, стицање акција и удела на основу правних послова, укључујући и конверзију потраживања, као и друге послове у име и за рачун Републике Србије, у складу са законом. Имајући у виду наведено, као и одредбе Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13 и 108/13), Фонд је порески обвезник пореза на добит правних лица.

6. Повезаност обвезника пореза на добит правних лица са Републиком Србијом, аутономном покрајином или јединицом локалне самоуправе, као правним лицима, као и

непосредно/посредно учешће у капиталу, односно органима управљања обвезника пореза на добит правних лица

(Објашњење Министарства финансија, бр. 430-00-40/2014-04 од 3.2.2014. год.)

1. Према одредби члана 4. Закона о Влади („Сл. гласник РС“, бр. 55/05, 71/05–испр, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12–одлука УС и 72/12), Влада заступа Републику Србију као правно лице и при томе, између осталог, врши права и обавезе које Република Србија има као оснивач јавних предузећа, установа и других организација. С тим у вези, сви обвезници у чијем капиталу, односно у чијим органима управљања Република Србија као правно лице учествује са најмање 25% акција или удела, односно гласова, сматрају се повезаним лицима са Републиком Србијом, односно међусобно повезаним лицима.

У складу са одредбом члана 176. став 2. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе имају статус правних лица. Према томе, сви обвезници у чијем капиталу, односно у чијим органима управљања аутономна покрајина/јединица локалне самоуправе, учествује са најмање 25% акција или удела, односно гласова, сматрају се повезаним лицима са аутономном покрајином/јединицом локалне самоуправе, односно међусобно повезаним лицима. Примера ради, ако град Београд учествује у капиталу, односно органима управљања обвезника А, тај обвезник се сматра лицем повезаним са градом Београдом, дакле са конкретном јединицом локалне самоуправе, као и са свим обвезницима у чијем капиталу, односно органима управљања град Београд учествује са најмање 25%.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе се за сврху утврђивања трансферних цена не сматрају међусобно повезаним правним лицима. С тим у вези, а примера ради, обвезник А у чијем капиталу, односно у чијим органима управљања Република Србија као правно лице учествује са 100% не сматра се лицем повезаним са обвезником у чијем капиталу, односно у чијим органима управљања конкретна јединица локалне самоуправе, нпр. град Београд, као правно лице, учествује са 100%. Међутим, ако Република Србија и конкретна јединица локалне самоуправе, нпр. град Београд, истовремено учествују у капиталу, односно у органима управљања обвезника А, са најмање по 25%, обвезник А сматра се повезаним и са Републиком Србијом и са градом Београдом.

***

Према одредбама члана 59. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12 и 47/13, у даљем тексту: Закон), који се односи на начин утврђивања, обрачунавања и плаћања пореза на добит правних лица за 2013. годину, трансферном ценом сматра се цена настала у вези са трансакцијама средствима или стварањем обавезе међу повезаним лицима, при чему се лицем повезаним са обвезником сматра оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја иа пословне одлуке.

У случају посредног или непосредног поседовања најмање 25% акција или удела сматра се да постоји могућност контроле над обвезником (члан 59. став 3. Закона).

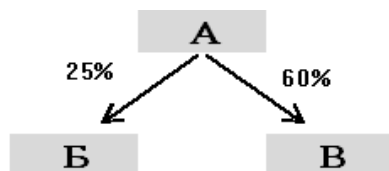
Могућност значајнијег утицаја на пословне одлуке постоји, поред случаја предвиђеног у ставу 3. овог члана, и

када лице посредно или непосредно поседује најмање 25% гласова у обвезниковим органима управљања (члан 59. став 4. Закона).

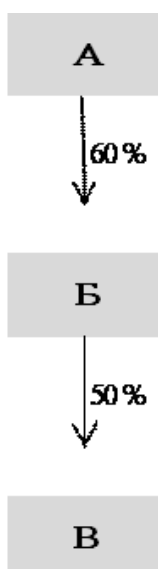
Лицем повезаним са обвезником сматра се и оно правно лице у коме, као и код обвезника, иста физичка или правна лица непосредно или посредно учествују у управљању, контроли или капиталу, на начин предвиђен у ст. 3. и 4. овог члана (члан 59. став 5. Закона).

2. Могућност контроле над обвезником постоји како у случају непосредног тако и у случају посредног учешћа у капиталу, односно органима управљања обвезника од најмање 25% акција или удела, односно гласова.

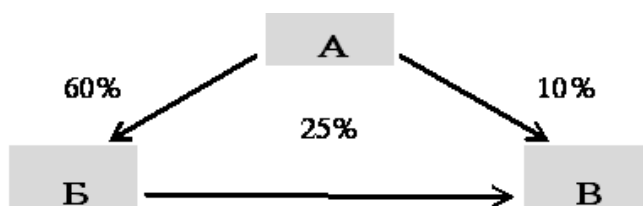
Непосредно учешће постоји када, на пример, лице А поседује 25% акција лица Б и 60% акција лица В. На тај начин, лице А има могућност непосредне контроле активности лица Б и В, на основу чега се лица Б и В сматрају повезаним лицима.

Посредно учешће постоји када, на пример, лице А поседује 60% акција лица Б, а лице Б поседује 50% акција лица В, што значи да лице А преко лица Б остварује посредно учешће у капиталу лица В. Посредно учешће, као и непосредно, треба да износи најмање 25% акција или удела, односно гласова. У датом примеру тај услов је испуњен, имајући у виду да посредно учешће лица А у капиталу лица В износи 30% (60% од 50%).

Посредно учешће постоји и у случају када, на пример, лице А поседује 60% акција лица Б и 10% акција лица В, док лице Б поседује 25% акција лица В. Из наведеног произлази да је лице А непосредно повезано са лицем Б, а лице Б непосредно повезано са лицем В. Лице А посредно, преко лица Б, учествује у капиталу лица В у висини од 15% (60% од 25%), што заједно са непосредним учешћем од 10% износи 25%, па је по том основу лице А повезано са лицем В на начин прописан Законом.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

- 1. а) Опорезивања земљишта површине преко 10 ари**
б) Да ли су заједнички делови зграде и уређаји у згради предмет опорезивања порезом на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00230/2014-04 од 28.2.2014. год.)

а) Кад је предмет опорезивања порезом на имовину право својине на земљишту површине преко 10 ари, односно право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари (у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта), реч је о површини земљишта које представља физичку целину. Примера ради, ако је порески обвезник власник земљишта које чине две катастарске парцеле од којих је једна површине 7 ари, а друга површине 5 ари, при чему се те катастарске парцеле међусобно граниче, у том случају предметне парцеле представљају физичку целину површине 12 ари која је предмет опорезивања порезом на имовину. Међутим, ако је порески обвезник власник земљишта које чине две катастарске парцеле од којих је једна површине 7 ари, а друга површине 5 ари, при чему се те катастарске парцеле међусобно не граниче, у том

случају предметне парцеле представљају посебне физичке целине које нису предмет опорезивања порезом на имовину.

Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон) није прописано да се код опорезивања права својине на земљишту и права коришћења грађевинског земљишта, из предмета опорезивања изузима површина земљишта од 10 ари. То значи да је код опорезивања земљишта површине преко 10 ари предмет опорезивања укупна површина тог земљишта.

***

Према одредби члана 2. став 1. тач. 1) и 3) Закона, порез на имовину плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари, као и право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта.

Одредбом члана 2. став 2. Закона прописано је да се непокретностима, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају:

- 1) земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго;
- 2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).

б) Предмет опорезивања порезом на имовину су непокретности на територији Републике Србије на којима су конституисана права, коришћење или државина који су чланом 2. ст. 1. до 3. Закона уређени као предмет опорезивања, независно од тога да ли је објекат (или његов део), који је предмет опорезивања, надземни или подземни.

Имајући у виду да на заједничким деловима зграде и уређајима у згради власници посебних целина у згради имају право заједничке недељиве својине, по мишљењу Министарства финансија код утврђивања основице пореза на имовину применом елемената корисне површине и просечне цене квадратног метра одговарајућих непокретности у зони у којој се та непокретност налази, у зградама у оквиру којих постоји више посебних целина (на пример већи број станова), простор који је у заједничкој недељивој својини јер по положају и намени служи згради као целини – неадаптирани тавански простор, заједнички улаз, заједничко степениште, подрумски простор, простор у коме је топлотна подстаница и сл. не укључује се у корисну површину стана као посебне целине у оквиру зграде за који је конкретно лице обвезник пореза на имовину. Међутим, ако је таванском или подрумском простору промењена намена тако што је припојен неком од постојећих станова или других посебних целина, или је постао посебна целина (на пример, тај простор постао је стан, пословни простор – локал и сл.), чиме је престао да буде у заједничкој недељивој својини, тада површина тог дела улази у корисну површину стана или друге посебне целине чији је саставни део постао тај простор, а ако је тај простор постао посебна целина у оквиру конкретне зграде (на пример пословни простор) та посебна целина представља непокретност за коју се порез плаћа на право, државину или коришћење у складу са чланом 2. ст. 1. и 3. Закона.

***

Корисна површина земљишта је његова укупна површина, а корисна површина објекта је збир подних површина између унутрашњих страна спољних зидова

објекта (искључујући површине балкона, тераса, лођа, неадаптираних таванских простора и простора у заједничкој недељивој својини свих власника економски дељивих целина у оквиру истог објекта) – члан 6. став 2. Закона.

Према одредбама члана 19. Закона о основама својинско-правних односа („Сл. лист СФРЈ“, бр. 6/80 и 36/90, „Сл. лист СРЈ“, бр. 29/96 и „Сл. лист РС“, бр. 115/05– др. закон), право својине на посебном делу зграде може постојати на стану, пословној просторији или гаражи, односно гаражном месту. На заједничким деловима зграде и уређајима у згради власници посебних делова зграде имају право заједничке недељиве својине.

2. Утврђивање основице пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге у случају када јединица локалне самоуправе није до 30. новембра текуће године објавила акте за чије доношење и објављивање у том року је овлашћена и дужна

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00058/2014-04 од 28.2.2014. год.)

Пореска основица уређује се пореским законом. С тим у вези, Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон) уређена је основица пореза на имовину и у случају када јединица локалне самоуправе није до 30. новембра текуће године (као године која претходи години за коју се утврђује порез) објавила акте за чије доношење и објављивање у том року је овлашћена и дужна према Закону (акт о одређивању зона и најопремљеније зоне, акт о

просечним ценама квадратног метра одговарајућих непокретности ...).

Када наведени акти нису донети и објављени на начин на који се објављују општи акти јединице локалне самоуправе до 30. новембра текуће године, укључујући и случај када су ти акти донети пре 30. новембра текуће године, а објављени након 30. новембра, пореска основица за непокретности обвезника који води пословне књиге, а за које је пореска обавеза настала пре 1. јануара пореске године, је књиговодствена вредност непокретности исказана у пословним књигама обвезника на последњи дан пословне године обвезника у текућој години. Изузетно, за непокретности за које је настала пореска обавеза пре 1. јануара пореске године, а за које обвезник који води пословне књиге није поднео пореску пријаву, основица пореза на имовину утврђује се упоређивањем са основицом пореза на имовину у пореској години за одговарајуће непокретности обвезника који води пословне књиге, као и других података којима располаже надлежни порески орган.

***

Према одредби члана 36. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 47/13, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама Закона), јединице локалне самоуправе дужне су да, након ступања на снагу овог закона, а најкасније до 30. новембра 2013. године, за потребе утврђивања пореза на имовину за 2014. годину у складу са овим законом објаве:

- 1) одлуку о стопама пореза на имовину;
- 2) одлуку којом су одредиле зоне, са знаком зона које се сматрају најопремљенијим, на својој територији;
- 3) акт којим су утврдиле просечне цене одговарајућих непокретности по зонама;
- 4) акт о коефицијентима за непокретности у зонама.

Ако ни у зонама, ни у граничним зонама није било промета одговарајућих непокретности у периоду од 1. јануара 2013. године до 30. септембра 2013. године, јединица локалне самоуправе дужна је да, у року из става 1. овог члана, објави просечну вредност квадратног метра одговарајућих непокретности на основу којих је за 2013. годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге у најопремљенијој зони (члан 36. став 2. Закона о изменама и допунама Закона).

Према одредби члана 7а став 1. Закона, јединица локалне самоуправе дужна је да објави акт којим се утврђују просечне цене одговарајућих непокретности у зонама у складу са чланом 6. ст. 5. и 6. Закона до 30. новембра сваке текуће године, на начин на који се објављују њени општи акти.

У случају из члана 6. став 8. овог закона (*тј. када ни у зонама ни у граничним зонама није било промета одговарајућих непокретности у периоду од 1. јануара до 30. септембра текуће године*) јединица локалне самоуправе дужна је да, до истека рока из става 1. овог члана, објави просечне цене одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге и то у зони која је, према одлуци надлежног органа те јединице локалне самоуправе, утврђена као најопремљенија у смислу члана 6. став 3. овог закона (у даљем тексту: најопремљенија зона) – члан 7а став 2. Закона.

Јединица локалне самоуправе дужна је да објави акте којима се утврђују зоне, најопремљеније зоне, као и коефицијенти за непокретности у зонама, до 30. новембра текуће године на начин из става 1. овог члана, као и сваку промену тих аката (члан 7а став 4. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе до истека рока из става 4. овог члана не објави коефицијенте за непокретности у зонама или их утврди преко максималног износа из става 4. овог члана, у случају из члана 6. став 8. овог закона основица пореза на имовину утврдиће се применом коефицијента из става 4. овог члана за непокретности у одговарајућој зони (члан 7а став 5. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе не објави акт којим утврђује просечне цене одговарајућих непокретности у зонама до 30. новембра текуће године, као и акт којим утврђује зоне и најопремљеније зоне у складу са ставом 4. овог члана, основица пореза на имовину на непокретности обвезника који води пословне књиге је књиговодствена вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7а став 6. Закона).

Основица пореза на имовину за непокретности за које обвезник није поднео пореску пријаву утврђује се упоређивањем са основицом пореза на имовину у пореској години за одговарајуће непокретности обвезника који води, односно који не води пословне књиге, као и других података којима располаже надлежни орган јединице локалне самоуправе (члан 7а став 8. Закона).

Према одредби члана 4. став 5. Закона, обвезник пореза на имовину из става 1. овог члана који води пословне књиге (у даљем тексту: обвезник који води пословне књиге), у смислу опорезивања порезом на имовину, јесте:

- 1) правно лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије;
- 2) огранак и други организациони део страног правног лица који обавља привредну делатност у Републици Србији и који пословне књиге води у складу са прописима Републике Србије;

3) предузетник који води пословне књиге – за имовину коју је евидентирао у својим пословним књигама (у даљем тексту: имовина у пословним књигама), осим предузетника из става 4. тачка 1) овог члана;

4) друго лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије, осим предузетника из става 4. тачка 3) овог члана.

3. Да ли је настала пореска обавеза по основу пореза на имовину за породичну кућу која није завршена?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00037/2014-04 од 12.2.2014. год.)

Пореска обавеза по основу пореза на имовину настаје најранијим од следећих дана: даном стицања права, даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном издавања употребне дозволе, односно даном омогућавања коришћења имовине на други начин. С тим у вези, ако је у конкретном случају реч о објекту који је оспособљен за коришћење у смислу да представља употребну целину која пружа заштиту од временских и спољних утицаја, са уобичајено потребним инсталацијама, постројењима и опремом (водоводном инсталацијом, електричном инсталацијом, столаријом и сл.), пореска обавеза за тај објекат настала је даном оспособљавања за коришћење, независно од тога да ли се предметни објекат користи, да ли је у потпуности завршен и да ли је у поступку легализације.

***

Према одредби члана 10. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02,

80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон), обавеза по основу пореза на имовину настаје најранијим од следећих дана: даном стицања права, даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном издавања употребне дозволе, односно даном омогућавања коришћења имовине на други начин.

4. Да ли може да се оствари право на пореско ослобођење на пренос права својине на стану купцу првог стана за чланове породичног домаћинства који на дан овере уговора о купопродаји првог стана немају исто пребивалиште са купцем првог стана?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 360-01-00093/2013-04 од 12.2.2014. год.)

За сврху остваривања права на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права – на пренос стана купцу првог стана из чл. 31а и 31б Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/0, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон), чланом породичног домаћинства купца првог стана сматрају се (између осталих) купчев супружник и купчева деца – ако су са купцем првог стана имали заједницу живота, привређивања и трошења прихода и ако су са купцем првог стана у Републици Србији имали исто пребивалиште на дан овере уговора о купопродаји првог стана.

Када према евиденцијама које (сагласно прописима о личној карти, односно пребивалишту и боравишту грађана ...) воде надлежни органи, физичко лице – купац првог стана

нема исто пребивалиште са лицем из члана 31а став 3. Закона (па и када је реч о лицу са којим је купац првог стана у браку, односно о купчевој деци), нема законског основа да се на пренос права својине на стану купцу првог стана оствари право на пореско ослобођење и за лица са којима купац није на дан овере уговора о купопродаји првог стана имао исто пребивалиште.

* * *

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона, порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Према одредби члана 31а став 1. Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради (у даљем тексту: стан), односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради физичком лицу које купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана), за површину која за купца првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану (у даљем тексту: одговарајући стан), под условом да:

1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;

2) купац првог стана од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу члана 31а став 1. Закона, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 31а став 3. Закона).

Ако је површина стана који купац првог стана купује већа од површине одговарајућег стана из става 1. овог члана, порез се плаћа на пренос права својине на разлику површине купљеног и површине одговарајућег стана (члан 31а став 4. Закона).

Према одредби члана 3. тачка 2) Закона о пребивалишту и боравишту грађана („Сл. гласник РС“, бр. 87/11, у даљем тексту. Закон о пребивалишту грађана), пребивалиште је место у коме се грађанин настанио са намером да у њему стално живи, односно место у коме се налази центар његових животних активности, професионалних, економских, социјалних и других веза које доказују његову трајну повезаност с местом у коме се настанио.

Одредбом члана 4. Закона о пребивалишту грађана прописано је да су пунолетни грађани дужни да пријаве и одјаве своје пребивалиште, пријаве и одјаве боравиште, као и да пријаве привремени боравак у иностранству и повратак из иностранства, када је то одређено овим законом. Пријаву и одјаву пребивалишта, односно пријаву и одјаву боравишта за малолетно лице или лице без пословне способности, подноси

његов родитељ, односно старатељ или други законски заступник. Ако родитељи немају исту адресу становања, пријаву и одјаву подноси један од родитеља уз сагласност другог родитеља или родитељ који у складу са законом самостално врши родитељско право.

Према одредби члана 1. ст. 1. и 2. Закона о личној карти („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 36/11, у даљем тексту: Закон о личној карти), лична карта је јавна исправа којом грађани Републике Србије доказују идентитет. У складу са законом, лична карта служи и као доказ о другим чињеницама које су у њој садржане.

Одредбом члана 8. став 2. Закона о личној карти прописано је да се, ако образац садржи микроконтролер (чип), у њега уносе сви видљиви подаци на личној карти, као и подаци о држављанству, пребивалишту, односно боравишту и адреси стана њеног имаоца и име једног од родитеља, а може се унети и јединствени матични број родитеља имаоца личне карте.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман примања из члана 96. Закона о здравственом осигурању, у висини од 35% од основа за накнаду зараде из средстава буџета Републике који остварује осигураница (трудница) у случају привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-159/2014-04 од 10.2.2014. год.)

Ако примање које физичко лице – осигураница (трудница) оствари у случају привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће у износу од 35% од основа за накнаду зараде из средстава буџета Републике, сагласно Закону о здравственом осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 107/05, 109/05–исправка, 57/11, 110/12–УС и 119/12), по својој правној природи представља накнаду зараде, у том случају опорезује се порезом на доходак грађана на зараду. У супротном, ово

примање подлеже опорезивању као други приход физичког лица.

Министарство финансија напомиње да с обзиром да је давање мишљења о примени Закона о здравственом осигурању у делокругу Министарства здравља, опредељивање правне природе предметног примања у надлежности је тог министарства.

***

Према одредбама чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка и 108/13, у даљем тексту: Закон), порез на доходак грађана плаћају, у складу са одредбама овог закона, физичка лица која остварују доходак, на приходе из свих извора, осим оних који су посебно изузети Законом.

Одредбом члана 13. став 1. Закона прописано је да се под зарадом, у смислу Закона, сматра зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог.

Порез на зараду плаћа се по стопи од 10%, која се примењује на основицу коју чини исплаћена, односно остварена зарада, умањена за припадајући месечни неопорезиви износ (члан 15а Закона).

Одредбом члана 85. став 1. тачка 16) Закона прописано је да се осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају и други приходи који по својој природи чине доходак

физичког лица, који нису опорезиви по другом основу у складу са овим законом, или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по Закону.

Порез на доходак грађана на остале – друге приходе плаћа се по стопи од 20%, на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20% (члан 85. став 3. и члан 86. став 1. Закона).

Одредбама члана 96. ст. 3. и 4. Закона о здравственом осигурању прописано је да у случају привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће, за првих 30 дана привремене спречености за рад коју исплаћује послодавац из својих средстава, висина накнаде зараде обезбеђује се у износу од 100% од основа за накнаду зараде, а да почев од 31. дана привремене спречености за рад, висина накнаде зараде обезбеђује се у износу од 100% од основа за накнаду зараде, с тим што се из средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује износ од 65% од основа за накнаду зараде, као и износ од 35% од основа за накнаду зараде из средстава буџета Републике.

Одредбом става 5. тог члана Закона о здравственом осигурању прописано је да се средства у износу од 35% од основа за накнаду зараде, из става 4. тог члана, преносе Републичком фонду који у име и за рачун буџета Републике уплаћује средства на рачун осигуранице из става 3. тог члана.

2. Моменат настанка обавезе плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање у

случају исплате накнаде материјалне штете на име мање исплаћене зараде, на основу судске пресуде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-509/2013-04 од 5.2.2014. год.)

Примање које физичко лице оствари по основу накнаде материјалне штете досуђене судском пресудом због мање исплаћене зараде у периоду од друге половине 1999. године до краја прве половине 2002. године, представља приход тог лица који подлеже опорезивању порезом на доходак грађана на зараду, као и обавези плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање. Обавеза обрачунавања и плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање у предметном случају настаје у моменту исплате прихода – разлике зараде запосленом, независно од тога за који период се односи та исплата.

***

Одредбом члана 9. став 1. тачка 8) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка и 108/13, у даљем тексту: ЗПДГ) прописано је да се порез на доходак грађана не плаћа на примања остварена по основу накнаде материјалне и нематеријалне штете, изузев накнаде за измаклу корист и накнаде зараде (плате), односно накнаде за изгубљену зараду (плату).

Порез на зараду утврђује се и плаћа по одбитку према одредби члана 99. став 1. тачка 1) ЗПДГ. Порез по одбитку,

за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано (члан 101. ЗПДГ).

Према члану 13. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13 и 108/13, у даљем тексту: ЗДОСО), основица доприноса за запослене и за послодавце је зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа.

Одредбом члана 51. став 1. ЗДОСО прописано је да обвезник обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, изабрана, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове је послодавац. Према одредби става 2. тог члана ЗДОСО, послодавац је дужан да доприносе из става 1. тог члана обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања.

Министарство финансија напомиње да је одредбом члана 35. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 65/06–исправка) прописано да се порез на зараде које су остварене закључно за месец новембар 2006. године,

обрачунава и плаћа у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона.

3. Порески третман прихода физичког лица – носиоца регистрованог пољопривредног газдинства по основу предаје семена, са становишта опорезивања порезом на доходак грађана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-12/2014-04 од 31.1.2014. год.)

Приход који физичко лице – носилац породичног пољопривредног газдинства (који је уписан у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област) оствари по основу предаје семена, у складу са Законом о семену („Сл. гласник РС“, бр. 45/05 и 30/10–др. закон), не опорезује се порезом на доходак грађана. Наиме, гајење биљака намењених за производњу семена, у складу са Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), сврстано је у пољопривредну делатност.

Министарство финансија напомиње да физичко лице које остварује приходе од пољопривреде и шумарства, а које је обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, односно које се определило да порез по основу прихода од пољопривреде и шумарства плаћа на стварни приход, сматра се обвезником пореза на приходе од самосталне делатности у складу са одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник

РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка и 108/13, у даљем тексту: Закон).

***

Одредбом члана 32. став 1. Закона прописано је да је обвезник пореза на приходе од самосталне делатности физичко лице које остварује приходе обављањем делатности из члана 31. тог закона и свако друго физичко лице које је обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (у даљем тексту: предузетник).

Обвезник пореза по основу прихода од пољопривреде и шумарства – предузетник је физичко лице – носилац породичног пољопривредног газдинства уписано у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област и које води пословне књиге у складу са чланом 43. став 2. Закона (члан 32. став 2. Закона).

Одредбом члана 85. став 1. тачка 16) Закона прописано је да се осталим приходима у смислу тог закона сматрају и сви други приходи који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по том закону, осим прихода од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова и лековитог биља које остваре физичка лица:

(1) носиоци пољопривредног газдинства;

(2) која доприносе за обавезно социјално осигурање плаћају по решењу у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање;

(3) корисници пољопривредне пензије.

Према Класификацији делатности, која је саставни део Уредбе о класификацији делатности, делатност пољопривреде односи се, поред осталог, на гајење биљака за производњу семена (грана 01.1 и 01.2) као грану која обухвата гајење једногодишњих и вишегодишњих биљака.

4. Порески третман примања по основу премија, субвенција, регреса и других средстава која добијају физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава у сврху подстицања развоја пољопривреде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-23/2014-04 од 29.1.2014. год.)

Примање које оствари физичко лице – носилац породичног пољопривредног газдинства (који је уписан у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област) по основу премија, субвенција, регреса и других средстава која се плаћају, односно исплаћују из буџета Републике, аутономне покрајине и локалне самоуправе на посебан наменски рачун носиоцу породичног пољопривредног газдинства у сврху подстицања развоја пољопривреде, изузето је од опорезивања порезом на доходак грађана. С тим у вези, Министарство финансија указује да предметно примање нема утицај на утврђивање висине опорезиве добити по основу прихода од самосталне делатности.

Министарство финансија напомиње да физичко лице које остварује приходе од пољопривреде и шумарства, а које је обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, односно које се определило да порез по основу прихода од пољопривреде и шумарства плаћа на стварни приход, сматра се обвезником пореза на приходе од самосталне делатности у складу са одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка и 108/13, у даљем тексту. Закон).

***

Порез на доходак грађана, према одредби члана 1. став 1. и члана 2. став 1. Закона, плаћају физичка лица која остварују доходак, на приходе из свих извора, осим оних који су посебно изузети Законом.

Одредбом члана 9. став 1. тачка 24) Закона прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу премија, субвенција, регреса и других средстава која се у сврху подстицања развоја пољопривреде, из буџета Републике, Аутономне покрајине и локалне самоуправе плаћају, односно исплаћују на посебан наменски рачун носиоцу породичног пољопривредног газдинства који је уписан у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област.

Одредбом члана 32. став 1. Закона прописано је да је обвезник пореза на приходе од самосталне делатности

физичко лице које остварује приходе обављањем делатности из члана 31. тог закона и свако друго физичко лице које је обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Обвезник пореза по основу прихода од пољопривреде и шумарства – предузетник је физичко лице – носилац породичног пољопривредног газдинства уписано у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област и које води пословне књиге у складу са чланом 43. став 2. Закона (члан 32. став 2. Закона).

ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Да ли је обвезник дужан да подноси измењене пореске пријаве за порез на добит правних лица у случају промене рачуноводствене политике вредновања инвестиционих некретнина?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00283/2013-04 од 4.2.2014. год.)

Законом о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 47/13 и 108/13) није уређен порески третман ефеката промене рачуноводствене политике.

Према Закону о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12, 47/13 и 108/13, у даљем тексту: ЗПППА), обавеза подношења измењене пореске пријаве постоји када порески обвезник пре истека рока застарелости, установи да пореска пријава коју је поднео Пореској управи садржи

грешку или пропуст, односно када установи да су у првобитно поднетој пореској пријави изостављени или погрешно унети подаци, а под условом да за предметни порески период није покренут поступак пореске контроле, односно да Пореска управа није донела решење о утврђивању пореза.

Сходно наведеном, у случају промене рачуноводствене политике вредновања инвестиционих некретнина усвајањем метода фер вредности, обвезник није дужан да подноси измењене пореске пријаве за порез на добит правних лица за пореске периоде за које је примењивао претходну рачуноводствену политику.

***

Чланом 40. став 1. ЗПППА прописано је да ако порески обвезник установи да пореска пријава, коју је поднео Пореској управи, садржи грешку или пропуст, дужан је да одмах, а најкасније до истека рока застарелости, поднесе пореску пријаву у којој су грешка или пропуст отклоњени (у даљем тексту: измењена пореска пријава).

Првобитно поднета пореска пријава не враћа се пореском обвезнику (члан 40. став 2. ЗПППА).

Поднету пореску пријаву порески обвезник може да измени највише два пута подношењем измењене пореске пријаве (члан 40. став 3. ЗПППА).

Према ставу 5. наведеног члана, прописано је да, изузетно од ст. 1. и 3. овог члана, порески обвезник не може поднети измењену пореску пријаву после покретања поступка пореске контроле за контролисани порески период, односно након доношења решења о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) овог закона.

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Да ли има законског основа за ослобођење од плаћања републичке административне таксе ученицима Школе за бродарство, бродоградњу и хидроградњу приликом издавања бродарске књижице при обавезном укрцавању ученика на бродове унутрашње пловидбе, а у вези са наставним планом рада школе (Годишњи план рада школе за 2013/2014. годину)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00007/2014-04 од 28.2.2014. год.)

Одредбом члана 2. ст. 1. и 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13 и 65/13–др.закон, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом.

Органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне

самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1а тачка 3) Закона).

Према одредби члана 19. став 1. тачка 7) Закона, не плаћа се такса за списе и радње у вези са предшколским и школским васпитањем и образовањем, образовањем студената, стручним усавршавањем, односно преквалификацијом.

Према томе, републичка административна такса се не плаћа за списе и радње у вези са школским васпитањем и образовањем ученика, у складу са чланом 19. став 1. тачка 7) Закона, ако се ученицима у оквиру наставног плана школе врши издавање бродарске књижице ради укрцавања ученика на бродове унутрашње пловидбе, при чему је неопходно да бродарска књижица садржи податак о лицу на које гласи и о периоду времена на који је издата.

У решењу, исправи, документу или писменом, који се издаје без плаћања таксе, мора се означити сврха издавања и основ ослобођења од плаћања таксе (члана 22. став 1. Закона).

ЦАРИНЕ

1. Документ који се користи приликом отпреме робе на АПКИМ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00263/2014-17 од 26.2.2014. год.)

У члану 17. став 1. Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 88/11) извоз је дефинисан као изношење, слање, односно испорука робе са територије Републике Србије на територију друге државе или царинске територије, у складу са царинским прописима Републике Србије. Имајући у виду чињеницу да су царинско подручје Републике Србије ван АПКИМ и царинско подручје АПКИМ одвојена царинска подручја, то је могуће и изношење, слање, односно испорука робе на царинско подручје АПКИМ, у смислу претходно поменуте одредбе Закона о спољнотрговинском пословању.

Министарство финансија напомиње да су 14.12.2013. године ступиле на снагу измене прописа којима је регулисан промет са АПКИМ – Уредба о посебним условима за вршење промета са АПКИМ, Уредба о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији АПКИМ за време важења

Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 и Уредба о извршењу Закона о акцизама на територији АПКМ за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244, које су објављене у „Службеном гласнику РС“, број 111/13. У вези са овим изменама, Министарство финансија би указало на следеће – до 14.12.2013. године, као документ којим се доказивало да су домаћа добра отпремљена са територије Републике Србије ван АПКМ на територију АПКМ користио се Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења Пореске управе. Након 14.12.2013. године доказима да су добра отпремљена на територију АПКМ сматрају се јединствена исправа издата у складу са важећим прописима која садржи потврду да су добра иступила са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, односно оверена копија јединствене исправе.

На крају, Министарство финансија би указало и на члан 309. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10 и 111/12) којим је предвиђена сходна примена Царинског закона на промет роба са АПКМ у периоду важења Резолуције Савета безбедности број 1244. Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС“, бр. 29/10 ... 8/14) прописује се облик и садржина, начин подношења и попуњавања декларације у редовном поступку – јединствене царинске исправе и других образаца који се употребљавају у царинском поступку.

Према томе, јединствена исправа, која представља доказ да су добра иступила са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, попуњава се у складу са претходно поменутиим Правилником, на прописаном обрасцу и као таква, има статус јединствене царинске исправе.

2. Примена члана 218. став 1. тачка 1. Царинског закона

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00233/2014-17 од 25.2.2014. год.)

Чланом 218. став 1. тачка 1. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10 и 111/12) прописано је да се увозне дажбине не плаћају на нову опрему која се не производи у земљи, која се увози за нову или проширење постојеће производње, модернизацију производње, увођење нове односно осавремењавање постојеће технологаје, осим путничких моторних возила и апарата за игре на срећу, а чланом 219. истог закона дато је овлашћење Влади да може да утврди услове и поступак за ослобађање од плаћања царине нове опреме.

Одлука о одређивању робе на коју се не плаћају увозне дажбине („Сл. гласник РС“, бр. 27/10 и 48/10) на основу које је започет увоз предметне опреме из тарифне ознаке 8402 19 10 00 Царинске тарифе, престала је да важи 31.12.2012. године. Како би се омогућило привреди да настави да користи повластице приликом увоза опреме, а узимајући у обзир препоруке Европске комисије, донета је нова Одлука о одређивању робе на коју се не плаћају увозне дажбине („Сл. гласник РС“, 124/12) која је конципирана на прецизнијем утврђивању нове опреме и опредељена према тарифним ознакама за робу која ће имати повлашћен третман.

С обзиром да је 1. јануара 2013. године ступила на снагу нова Одлука, царинске олакшице се могу применити само на робу чије су тарифне ознаке наведене у табели из тачке 2. Одлуке.

Сходно члану 92. Царинског закона, у спровођењу царинског поступка за који је роба декларисана примењују се прописи који важе на дан прихватања декларације. Такође, у складу са одредбама истог закона роба над којом се спроводи царински поступак мора да буде обухваћена царинском декларацијом за тај царински поступак. С обзиром да је у конкретном случају сваки појединачни увоз нове опреме по деловима обухваћен посебном царинском декларацијом, сматра се да је прихватањем декларације и стављањем робе у слободан промет завршен један царински поступак. На основу тога сукцесивни увоз робе се не може сматрати јединственим царинским поступком, без обзира што у предметном случају сви делови опреме чине једну функционалну целину.

Сукцесивни увоз је регулисан чланом 4. Закона о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05, 61/07 и 5/09) и Правилником о начину царинења несастављених производа или производа у растављеном стању чији се делови увозе сукцесивно („Сл. гласник РС“, бр. 65/05). Чланом 4. Правилника прописано је да царинарница на основу захтева доноси решење којим се одобрава сукцесивни увоз робе, при чему ово решење није решење о ослобођењу од плаћања царинских дажбина.

Из претходно наведеног произилази да је ослобођење од плаћања царине за предметну опрему било могуће само у периоду важења Одлуке о одређивању робе на коју се не плаћају увозне дажбине, односно до 31. децембра 2012. године.

С обзиром да је из документације која је достављена утврђено да је управни поступак у току, Министарство финансија обавештава да је чланом 32. Закона о државној

управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), између осталог, дефинисан однос министарстава и органа управе у саставу министарстава, где је прописано да послове из свог делокруга орган у саставу врши самостално, а чл. 48. и 49. овог закона изричито је прописано да се инструкцијом министарства, које врши надзор над радом органа у саставу, не може одређивати начин поступања у управној ствари.

Такође, Министарство финансија, сагласно члану 80. Закона о државној управи, даје мишљења о примени закона и других општих аката, док Управа царина, као орган управе у саставу Министарства финансија, обавља, самостално, извршне и с њима повезане инспекцијске и стручне послове одређене законом.

3. Поступање са робом која се налази у поступку царинског складиштења, а чији власници су брисани из регистра АПР

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00025/2013-17 од 11.2.2014. год.)

Одредбама члана 129. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10 и 111/12) држалац складишта је дефинисан као лице коме је царинарница одобрила да управља царинским складиштем, а корисник складишта као лице које је према декларацији обавезно да стави робу у поступак царинског складиштења или лице на које су пренета права и обавезе тог лица. Министарство финансија напомиње да, са аспекта царинских прописа, обавезе држаоца и корисника складишта прописане су чл. 131. и 132. Царинског закона. Даље, чланом 137. истог закона прописано је да држање робе у поступку царинског складиштења није временски ограничено. У

изузетним случајевима, царински орган може одредити рок у коме корисник складишта мора за робу да одреди ново царински дозвољено поступање или употребу.

Однос држаоца и корисника складишта регулише се посебним уговором који закључују ова лица, а у ком детаљно регулишу своја права и обавезе. Тако, према члану 730. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93 и „Сл. лист СЦГ“, бр. 1/2003– Уставна повеља), уговором о ускладиштењу обавезује се складиштар да прими и чува одређену робу и да предузима потребне или уговорене мере ради њеног очувања у одређеном стању, те да је преда на захтев оставодавца или другог овлашћеног лица, а оставодавац се обавезује да му за то плати одређену накнаду. Сагласно члану 736. овог закона, за своја потраживања из уговора о ускладиштењу и остала питања потраживања настала у вези са чувањем робе складиштар има заложно право на тој роби.

С обзиром да су, у конкретном случају, држаоци складишта стекли заложно право над ускладиштеном робом, они то своје право могу остварити у складу са одредбама Закона о облигационим односима, којима је регулисано право заложног повериоца. Тако, према члану 980. Закона о облигационим односима, ако повериочево потраживање не буде намирено о доспелости, поверилац може захтевати од суда одлуку да се ствар прода на јавној продаји, или по текућој цени, кад ствар има берзанску или тржишну цену. Када су у питању уговори у привреди, онда сагласно члану 981, ако дужник не намири о доспелости потраживање настало из уговора у привреди, поверилац није дужан обраћати се суду, него може приступити продаји заложене ствари на јавној

продаји по истеку осам дана од упозорења учињеног дужнику као и залогодавцу, кад то није исто лице, да ће тако поступити. Уговори у привреди, у смислу Закона о облигационим односима, јесу уговори које предузећа и друга правна лица која обављају привредну делатност, као и имаоци радњи и други појединци који у виду регистрованог занимања обављају неку привредну делатност закључују међу собом у обављању делатности које сачињавају предмете њиховог пословања или су у вези са тим делатностима (члан 25).

Такође, према члану 737. Закона о облигационим односима, ако оставодавац не подигне робу по истеку уговореног рока или по истеку године дана ако није уговорен рок за чување, складиштар може за његов рачун продати робу на јавној продаји, али је дужан обавестити га претходно о својој намери и оставити му накнадни рок најмање од осам дана да робу подигне.

Међутим, са аспекта царинских прописа, Министарство финансија указује да јавна продаја робе над којом је успостављена залога, а налази се под царинским надзором, не би се могла правилно спровести пре стављања те робе у слободан промет, имајући у виду, с једне стране, чињеницу да се ради о роби која је под царинским надзором, а с друге стране, природу поступка јавне продаје (учествовање више лица, преглед робе и сл.). Ово посебно ако се зна да је царински надзор скуп општих мера које примењује царински орган над робом под царинским надзором, укључујући мере за обезбеђење истоветности робе од приспећа до спровођења царинског поступка (праћење и чување робе, узимање узорака, проспеката, фотографија или других података), стављање царинских обележја, овера прописаних докумената и сл.

Овде би Министарство финансија још указало и на следеће – с обзиром да се предметна, спорна роба налази у поступку царинског складиштења и да тек треба да буде оцарињена за слободан промет, то се поставља питање – које лице се може легитимисати пред царинским органом као заинтересовано лице и на основу ког документа ће ту чињеницу доказати. Наиме, према Правилнику о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС“, бр. 29/2010 ... 39/2013) прималац, односно увозник робе је лице за чији рачун се подноси декларација и које је, у време прихватања декларације *власник робе или има слична права располагања робом*. У конкретном случају власници робе (корисници складишта) брисани су из регистра АПР, а држаоци складишта су над том робом стекли заложно право.

Заложно право над ускладиштеном робом може се, са аспекта примене царинских прописа, третирати као право располагања које је слично праву власништва над том робом, уз ограничења прописана Законом о облигационим односима. Уговор о ускладиштењу робе на којој је складиштар стекао право залог, може се сматрати довољним доказом на основу којег би то лице – складиштар (залогопримац) могао да легитимише свој захтев пред царинским органима да се роба стави у одговарајући царински поступак тј. да се роба стави у слободан промет, при чему би био дужан да докаже да је стекао право продаје ствари, односно наплате потраживања из заложене ствари, а не само да има право залог на тој ствари.

Како је већ речено, заложни поверилац (у овом случају, држалац складишта) има право да ускладиштену робу изложи јавној продаји, али је дужан обавестити

заложног дужника (корисника складишта) о својој намери да предметну робу прода и оставити му накнадни рок најмање од осам дана да робу подигне. Министарство финансија указује да се достављање писмена врши у складу са одредбама Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 33/97, 31/01 и 30/10).

Министарство финансија напомиње да се царински поступак, по општим правилима из Царинског закона, окончава када се за робу која је била стављена у један поступак одреди нови царински дозвољени поступак или употреба. Овде напомињемо и да Царинским законом није прописано да лице које је поднело претходни документ тј. документ за један царински поступак (нпр. декларацију Ц7 за поступак царинског складиштења) мора да поднесе и царински документ за нови поступак (нпр. декларацију за стављање робе у слободан промет).

Другим речима, не постоје законске сметње да лице које има успостављену залогу над робом која се налази под царинским надзором, исту стави у слободан промет, уколико царинском органу уз декларацију приложи правни основ тј. документацију (доказ да је обавестио власника робе о намери продаје робе, уговор у привреди, анекс уговора, судска одлука и сл.) неопходну за спровођење захтеваног царинског поступка. Међутим, овде треба имати у виду да се чином царинења робе не стиче право својине над робом, будући да је питање власништва над робом посебно питање и одвојено се посматра од питања спровођења царинског поступка над робом.

Даље поступање са робом, односно продаја те робе након спроведеног царинења није предмет регулисања Царинског закона.

На крају, чињеница да су привредни субјекти, власници ускладиштене робе, у међувремену брисани из регистра АПР, битна је са аспекта примене Закона о привредним друштвима, тј. последице које брисање привредног субјекта из регистра АПР има на имовину тог субјекта, укључујући и финансијска средства остварена продајом неподигнуте робе, регулисане су тим законом и није од утицаја на примену царинских прописа.

4. Захтев за пренос права коришћења машина за шивење и опреме, који се налазе у поступку са економским дејством, са једног привредног друштва на друго привредно друштво

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-02-00330/2013-17 од 13.1.2014. год.)

Чланом 164. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10 и 111/12) прописано је да у поступку привременог увоза царински орган одобрава употребу у царинском подручју Републике Србије стране робе намењене поновном извозу у неизмењеном стању, осим уобичајеног смањења вредности због употребе, уз потпуно или делимично ослобођење од плаћања увозних дажбина и без примене мера трговинске политике.

Према члану 165. Закона, царински орган, на писмени захтев лица које употребљава робу или лица које организује њену употребу, даје одобрење за привремени увоз. Наиме, на основу поднетог захтева и навода из тог захтева, царински орган издаје одобрење за захтевани царински поступак, у којем морају бити наведени услови под којима се спроводи тај поступак.

Према члану 167. Закона, при одобравању привременог увоза царински орган одређује рок у коме се увезена роба мора поновно извести или се мора одобрити ново царински дозвољено поступање или употреба те робе. Овај рок мора бити довољан за постизање сврхе привременог увоза. Роба може остати у поступку привременог увоза најдуже 24 месеца, с тим да се прописом на основу члана 168. овога закона могу прописати посебни рокови. Царински орган може, у складу са околностима и у договору са носиоцем одобрења, одредити и краћи рок, а у изузетним случајевима, царински орган може, ради постизања сврхе привременог увоза, носиоцу одобрења да продужи рок из ст. 1. и 2. овог члана.

Роба може бити привремено увезена уз потпуно или делимично ослобођење од плаћања увозних дажбина.

У складу са чланом 168. Царинског закона, Уредбом о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС“, бр. 93/10 и 63/13) прописани су посебни услови и рокови за примену поступка привременог увоза са потпуним ослобођењем од плаћања увозних дажбина, као и врсте робе које је дозвољено стављати у тај поступак.

Поступак привременог увоза уз делимично ослобођење од плаћања увозних дажбина одобрава се за робу на коју се не односе одредбе прописа који су донети у складу са чланом 168. Закона или на коју се те одредбе односе, али та роба не испуњава све прописане услове за одобравање привременог увоза уз потпуно ослобођење (члаи 169. Царинског закоиа).

Чланом 170. Царинског закона прописано је да се износ увозних дажбина које се плаћају за робу у поступку привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања

увозних дажбина одређује за сваки месец или за део месеца у којем се роба налазила у поступку у висини од 3% од износа увозних дажбина које би требало платити за робу кад би она била стављена у слободан промет, на дан прихватања декларације за стављање робе у поступак привременог увоза.

У члану 110. ст. 1. и 2. Царинског закона набројани су царински поступци са одлагањем и са економским дејством, у које, између осталог, спада и поступак привременог увоза.

За робу која се налази у поступку са економским дејством, члан 117. Царинског закона предвиђа могућност преношења права и обавеза носиоца царинског поступка, под условима које утврди царински орган, на друга лица која испуњавају услове за одговарајући поступак.

Према члану 116. став 1. Царинског закона, царински поступак са економским дејством окончаће се када се за робу која је била стављена у тај поступак, или за добијене или прерађене производе одреди нови царински дозвољени поступак или употреба.

За робу која је стављена у поступак слободног промета у складу са чланом 104. Царинског закона, што подразумева примену мера трговинске политике, испуњавање осталих формалности у вези са увозом робе и плаћање свих прописаних увозних дажбина, пореза, акциза и других накнада у складу с царинским и другим прописима, поступак привременог увоза је окончан чиме она стиче царински статус домаће робе. Са становишта царинских прописа, за ову робу, не постоје препреке за пренос права коришћења робе на друго лице.

УМАЊЕЊЕ НЕТО ПРИХОДА ЛИЦА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

1. Да ли се зарада и друго примање запосленог, односно радно ангажованог лица у Лекарској комори Србије умањују у складу са Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-1401/2013-04 од 12.2.2014. год.)

Лекарска комора Србије, као независна, професионална организација лекара – доктора медицине, која је основана Законом о коморама здравствених радника („Сл. гласник РС“, бр. 107/05 и 99/10), чини део јавног сектора Републике Србије у смислу Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон). Сходно томе, нето зарада и нето друго примање запосленог, односно радно ангажованог лица у Лекарској комори Србије умањују се у складу са Законом.

***

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1) подтачка (4) Закона прописано је да јавни сектор Републике Србије чине

сви органи и организације који су основани законом или чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно локална самоуправа, као и тела чији су оснивачи ти органи и организације.

Законом о коморама здравствених радника, одредбом члана 1. прописано је да се тим законом оснивају коморе здравствених радника, као независне, професионалне организације, уређује се чланство у коморама здравствених радника, послови, организација и рад комора, посредовање у споровима и судови части, као и друга питања од значаја за рад комора.

Одредбом члана 2. Закона о коморама здравствених радника прописано је да се ради унапређивања услова за обављање професије доктора медицине, доктора стоматологије, дипломираних фармацеута, дипломираних фармацеута медицинске биохемије и доктора медицине специјалиста клиничке биохемије, медицинских сестара и здравствених техничара, заштите њихових професионалних интереса, организованог учешћа на унапређивању и спровођењу здравствене заштите и заштите интереса грађана у остваривању права на здравствену заштиту оснивају:

- 1) Лекарска комора Србије;
- 2) Стоматолошка комора Србије;
- 3) Фармацеутска комора Србије;
- 4) Комора биохемичара Србије;
- 5) Комора медицинских сестара и здравствених техничара Србије.

2. Да ли су запослена, односно ангажована лица у ЈП „Завод за уџбенике“ изузета од примене Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-69/2014-04 од 12.2.2014. год.)

Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон) уређује се умањење нето зараде и нето других примања запослених, односно ангажованих лица у јавном сектору Републике Србије, осим у оним привредним друштвима која истовремено испуњавају следеће услове:

- 1) да од 1. јануара 2010. године нису примила ниједан вид државне помоћи;
- 2) да у последњих пет годишњих финансијских извештаја нису исказала губитак;
- 3) да послују у условима тржишне конкуренције са привредним друштвима која нису у јавном сектору Републике Србије.

С обзиром да се изузимање од примене Закона односи на умањење нето зараде и нето других примања запослених, односно ангажованих лица у привредним друштвима која истовремено испуњавају прописане услове, нето зарада и нето друга примања запослених, односно ангажованих лица у ЈП „Завод за уџбенике“, које није организовано као привредно друштво сагласно Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11 и 99/11), већ је организовано као јавно предузеће према Закону о јавним

предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 119/12 и 116/13–др. пропис), умањују се у складу са Законом.

***

Одредбом члана 1. Закона прописано је да се овим законом уређује умањење нето зараде и нето других примања запослених, односно ангажованих лица у јавном сектору Републике Србије, осим у оним привредним друштвима која истовремено испуњавају следеће услове:

1) да од 1. јануара 2010. године нису примила ниједан вид државне помоћи;

2) да у последњих пет годишњих финансијских извештаја нису исказала губитак;

3) да послују у условима тржишне конкуренције са привредним друштвима која нису у јавном сектору Републике Србије.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1) подтачка (5) Закона прописано је да јавни сектор Републике Србије чине јавна предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно локална самоуправа, као и субјекти чији је оснивач јавно предузеће.

Одредбом члана 2. Закона о привредним друштвима прописано је да је привредно друштво правно лице које обавља делатност у циљу стицања добити.

Правне форме друштва, сагласно одредби члана 8. Закона о привредним друштвима, су:

1) ортачко друштво;

2) командитно друштво;

- 3) друштво с ограниченом одговорношћу;
- 4) акционарско друштво.

3. а) Од када почиње примена Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору, односно на који месец (период) исплате прихода се Закон односи?

б) Да ли је приход који запослени остварује у складу са чланом 118. тач. 1)–4), чланом 119. и чланом 120. тачка 1) Закону о раду предмет умањивања сагласно Закону?

в) Како се врши умањење нето прихода у случају када запослени истовремено остварује зараду и друго примање?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-508/2014-04 од 11.2.2014. год.)

а) Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон) примењује се на приходе који су Законом дефинисани као зарада и друга примања запослених у јавном сектору, а који се исплаћују тим лицима почев од 1. јануара 2014. године, независно од тога за који месец (период) се врши исплата.

Примера ради, ако исплатилац прихода сврстан у јавни сектор у фебруару 2014. године врши исплате зараде (плате) за децембар 2013. године и јануар 2014. године, умањење нето зараде врши се за исплате извршене у фебруару 2014. године.

б) Умањење нето прихода лица у јавном сектору не примењује се на примања запосленог која се, у складу са

Законом, не сматрају ни зарадом нити другим примањем. Зарадом, у складу са Законом, сматра се зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, осим за запосленог који је упућен на рад у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике за којег је зарада исплаћени новчани износ за извршени рад. Другим примањем, у складу са Законом, сматра се уговорена накнада за рад (нпр. по основу уговора о ауторском делу, уговора о делу ...) финансирана из средстава исплатиоца прихода или другог лица из јавног сектора, а који се не сматра зарадом у складу са овим законом. Према томе, приход који запослени остварује у складу са чланом 118. тач. 1)–4), чланом 119. и чланом 120. тачка 1) Закону о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13) није предмет умањивања сагласно Закону.

в) У случају када запослени истовремено остварује зараду и друго примање (као уговорену накнаду за рад) код истог исплатиоца прихода, умањивање нето зараде и нето другог примања врши се посебно за нето зараду, а посебно за нето друго примање. То значи да исплатилац прихода посебно умањује нето зараду коју запослени оствари у конкретном месецу у износу који је већи од 60.000 динара, а посебно нето друго примање које оствари у истом том месецу у износу који је већи од 60.000 динара (исплатилац прихода не сабира износ нето зараде са износом нето другог примања).

***

Одредбом члана 7. Закона прописано је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а да ће се приме-

њивати на све исплате које ће се извршити од 1. јануара 2014. године.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 3) Закона прописано је да зарада запосленог у јавном сектору обухвата: зараду, односно плату и накнаду зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, осим за запосленог у јавном сектору који је упућен у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике за којег је зарада исплаћени новчани износ за извршени рад.

Према одредби члана 2. став 1. тачка 4) Закона, друго примање запосленог у јавном сектору је сваки приход који остварује запослени у јавном сектору од исплатиоца прихода као уговорену накнаду за рад финансирану из средстава тог исплатиоца прихода или другог лица из јавног сектора, а који се не сматра зарадом у складу са овим законом.

Одредбом члана 105. став 1. Закона о раду прописано је да се зарада која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Под зарадом у смислу става 1. овог члана сматра се зарада која садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде (члан 105. став 2. Закона о раду). Такође, под зарадом сматрају се и сва примања из радног односа, осим накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тач. 1) до 4) и других примања из члана 119. и члана 120. тачка 1) Закона о раду (члан 105. став 3. Закона о раду).

Према члану 118. тач. 1)–4) Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то:

- 1) за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају;
- 2) за време проведено на службеном путу у земљи;
- 3) за време проведено на службеном путу у иностранству, најмање у висини утврђеној посебним прописима;
- 4) смештаја и исхране за рад и боравак на терену, ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде.

Одредбом члана 119. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да исплати, у складу са општим актом:

- 1) запосленом отпремнину при одласку у пензију, најмање у висини три просечне зараде;
- 2) запосленом накнаду трошкова погребних услуга у случају смрти члана уже породице, а члановима уже породице у случају смрти запосленог;
- 3) запосленом накнаду штете због повреде на раду или професионалног обољења.

Послодавац може деци запосленог старости до 15 година живота да обезбеди поклон за Божић и Нову годину у вредности до неопорезивог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана (став 2. тог члана Закона о раду).

Послодавац може запосленима уплаћивати премију за добровољно додатно пензијско осигурање, колективно осигурање од последица незгода и колективно осигурање за

случај тежих болести и хируршких интервенција, а у циљу спровођења квалитетне додатне социјалне заштите (став 5. члана 119. Закона о раду).

Према члану 120. тачка 1) Закона о раду, општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ.

Према члану 3. Правилника о начину умањивања нето прихода запосленог у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 115/13 и 8/14), ако запослени истовремено остварује зараду и друго примање код истог исплатиоца прихода, умањивање нето зараде и нето другог примања врши се посебно за нето зараду, а посебно за нето друго примање.

4. Да ли се умањује приход који Министарство здравља исплаћује физичком лицу ангажованом на пројекту, на основу уговора о делу за пружање консултантских услуга, у случају када је финансирање тог уговора обезбеђено из средстава кредита Светске банке?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-169/2014-04 од 10.2.2014. год.)

Приход који Министарство здравља исплаћује физичком лицу ангажованом на пројекту, на основу уговора о делу за пружање консултантских услуга, умањује се у складу са Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон) као друго примање запосленог у јавном сектору, независно од

тога што је финансирање тог уговора обезбеђено из средстава кредита Светске банке.

***

Одредбом члана 2. став 1. тачка 4) Закона прописано је да друго примање запосленог у јавном сектору је сваки приход који остварује запослени у јавном сектору од исплатиоца прихода као уговорену накнаду за рад финансирану из средстава тог исплатиоца прихода или другог лица из јавног сектора, а који се не сматра зарадом у складу са овим законом.

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО

1. Да ли при изради годишњих финансијских извештаја Народне банке Србије за 2013. годину треба применити нове/ревидиране Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) чији превод и датум почетка примене још нису објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-106/2014-16 од 24.2.2014. год.)

Одредбама члана 2. тачка 4) Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да су Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), у смислу овог закона: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements), Међународни рачуноводствени стандарди – МРС (International Accounting Standards – IAS),

Међународни стандарди финансијског извештавања – МСФИ (International Financial Reporting Standards – IFRS) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (International Financial Reporting Interpretations Committee – IFRIC), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (International Accounting Standards Board – IASB), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија (у даљем тексту: Министарство).

Одредбама члана 3. Закона прописано је да Министарство решењем утврђује преводе МСФИ, којим такође одређује и датум почетка примене МСФИ, а које се заједно са текстом превода МСФИ објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Министарства.

Овим путем Министарство финансија обавештава да се објављивање консолидованих текстова свих (нових и ревидираних) МСФИ у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Министарства очекује до краја првог квартала 2014. године, након што Комисија за потврду превода (Review Committee), формирана од стране министра надлежног за послове финансија, у складу са процедурама Фондације за МСФИ (IFRS Foundation), изврши додатна усаглашавања и потврди да је превод конзистентан и

тачан у односу на достављене оригиналне текстове МСФИ на енглеском језику.

С обзиром да нови/ревидирани МСФИ још увек нису објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“, Министарство финансија указује да ће са аспекта важећих прописа, односно законске регулативе, нови/ревидирани МСФИ бити у примени почев од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2014. године.

Међутим, уколико у конкретном случају Народна банка Србије (НБС) има могућност и неопходне капацитете да приликом састављања годишњих финансијских извештаја за 2013. годину примени нове/ревидиране МСФИ (који још увек нису објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“), мишљење Министарства финансија је да приликом састављања ових финансијских извештаја може применити нове/ревидиране МСФИ, с обзиром да се и у текстовима МСФИ наводи да је њихова ранија примена дозвољена и пожељна.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима изнетим у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник

РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. Поверавање вођења пословних књига у смислу члана 15. Закона о рачуноводству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-0001/2014-16 од 30.1.2014. год.)

Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон), уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

Одредбама члана 14. Закона прописано је да правно лице, односно предузетник општим актом уређује школску спремину, радно искуство и остале услове за лице које је одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја.

Одредбама члана 15. став 1. Закона прописано је да вођење пословних књига и састављање финансијских

извештаја правно лице, односно предузетник може поверити уговором у писаној форми, у складу са законом, привредном друштву или предузетнику, који имају регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга.

Према подацима који се наводе у захтеву, повезано правно лице пружа рачуноводствене услуге другом повезаном правном лицу, које има седиште на истој адреси. Пружање рачуноводствених услуга поверено је уговором повезаном правном лицу које у свом саставу има одељење финансија, а ово правно лице је код Агенције за привредне регистре регистровало огранак са шифром претежне делатности 6920 – Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање.

Имајући у виду наведено, иако Закон о рачуноводству захтева да услуге вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја могу бити поверене привредном друштву, односно предузетнику који имају регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга, мишљење Министарства финансија је да, у конкретном случају, правно лице може наставити са пружањем услуга вођења пословних књига (иако нема регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга), под условом да те услуге пружа искључиво повезаном правном лицу у оквиру групе којој и то правно лице припада, али не и другим правним лицима, односно предузетницима који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима изнетим у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИСКИ ПРОГНОСИ И ДОНЕТИ У ФЕБРУАРУ 2014. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ

Уредба о изменама и допунама Уредбе о посебним условима за вршење промета робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија	Сл. гласник РС, бр. 17 од 14. фебруара 2014. год.
Уредба о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година	Сл. гласник РС, бр. 21 од 22. фебруара 2014. год.
Уредба о изменама и допунама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава	Сл. гласник РС, бр. 21 од 22. фебруара 2014. год.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о о извештавању о реализацији пројеката и програма који се финансирају из извора финансирања 11 – Примања од иностраних задуживања	Сл. гласник РС, бр. 12 од 3. фебруара 2014. год.
Правилник о контном оквиру и финансијским извештајима за брокерско-дилерска друштва	Сл. гласник РС, бр. 15 од 11. фебруара 2014. год.
Правилник о контном оквиру и финансијским извештајима за берзе	Сл. гласник РС, бр. 15 од 11. фебруара 2014. год.
Правилник о контном оквиру и финансијским извештајима за друштва за управљање инвестиционим фондовима	Сл. гласник РС, бр. 15 од 11. фебруара 2014. год.

Правилник о контном оквиру и финансијским извештајима за инвестиционе фондове	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 15 од 11. фебруара 2014. год.
Правилник о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке“	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 17 од 14. фебруара 2014. год.
Правилник о начину и садржају извештавања о планираним и извршеним расходима за плате у буџетима јединица локалне власти у 2014. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 17 од 14. фебруара 2014. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 20 од 21. фебруара 2014. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 20 од 21. фебруара 2014. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о систему извршења буџета Републике Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 20 од 21. фебруара 2014. год.
Правилник о начину на који предузетници у пореском билансу исказују трансферне цене	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 20 од 21. фебруара 2014. год.
Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 20 од 21. фебруара 2014. год.
Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 23 од 26. фебруара 2014. год.
Правилник о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 24 од 28. фебруара 2014. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о обрасцима пријава за утврђивање пореза на приходе грађана	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 24 од 28. фебруара 2014. год.
Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друга правна лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 24 од 28. фебруара 2014. год.

Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за друга правна лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 24 од 28. фебруара 2014. год.
Правилник о садржини позиција у обрасцу Статистички извештај за друга правна лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 24 од 28. фебруара 2014. год.
Правилник о допуни Правилника о одређивању царинских органа за царињење одређених врста робе или спровођење одређених поступака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 24 од 28. фебруара 2014. год.

ОДЛУКЕ

Одлука о начину вршења принудне наплате с рачуна клијента	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 14 од 7. фебруара 2014. год.
Одлука о распореду и коришћењу средстава за реализацију пројеката Националног инвестиционог плана утврђених Законом о буџету Републике Србије за 2014. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 17 од 14. фебруара 2014. год.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 17 од 14. фебруара 2014. год.

ПРОПИСИ СВЕТСКЕ ЦАРИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

The Classification Decisions (other than those subject to a reservation) taken by the Harmonized System Committee (52 nd Session – September 2013) on specific products Одлуке о сврставању робе (осим оних које су предмет захтева за поновно разматрање) које је донео Комитет за Хармонизовани систем Светске царинске организације на 52. заседању септембра 2013. године	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 18 од 15. фебруара 2014. год.
---	---

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вељко Јовановић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132